

Rheoli Anwedd a Llwydni yn eich Cartref

ateb *better living solutions*

Beth yw anwedd?

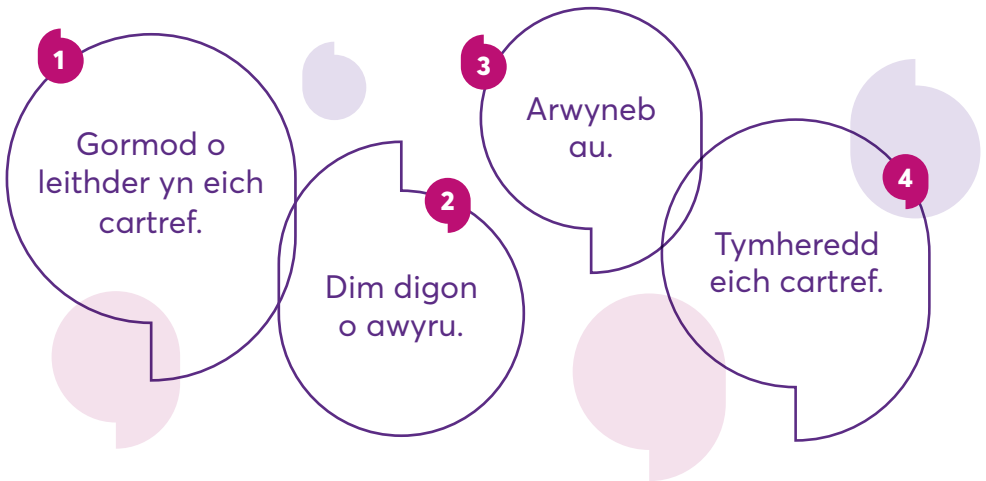
Mae anwedd yn digwydd pan mae awyr llaith cynnes yn cwrdd ag arwyneb oer.

Mae lleithder bob amser yn yr awyr, hyd yn oed os na ellir ei weld. Wrth i'r awyr oeri, nid yw'n medru dal yr holl leithder ac mae diferion o ddŵr yn ymddangos. Os na all awyr llaith ddianc drwy ffenestr agored neu dwll awyr, bydd yn symud o gwmpas eich cartref nes iddo ddod o hyd i fan oer lle bydd yn troi'n anwedd. Gall hyn arwain at dyfiant llwydni.

Y problemau sy'n codi yn sgil gormod o anwedd.

Gall lleithder a achosir gan ormod o ansawdd achosi llwydni i dyfu ar waliau, dodrefn, dillad a ffabrigau eraill ac achosi ffenestri pren i bydru. Mae amodau llaith hefyd yn cynnig amgylchedd sy'n caniatáu i widdon llwch luosogi'n hawdd. Gall presenoldeb llwydni a gwiddon llwch waethygu cyflyrau anadlol presennol, megis asthma a llid y frest.

Y pedwar prif ffactor sy'n achosi anwedd yw:

Mae anwedd yn digwydd pan mae awyr llaith cynnes yn cwrdd ag arwyneb oer.

Mae gweithgareddau bob dydd yn ychwanegu lleithder at yr awyr yn eich cartref.

Gall 2 berson gynhyrchu:

3
Pheint

Golchi dillad:

1
Peint

Bath neu gawod:

2
Pheint

Coginio a defnyddio'r tegell:

6
Pheint

Golchi llestri:

2
Pheint

Gwresogydd nwy (8 awr):

4
Pheint

Sychu dillad yn y tŷ:

2
Pheint

Cyfanswm y lleithder a ychwanegwyd mewn un diwrnod:

27
Pheint

15.3
Litr

Gallwch leihau'r potensial am anwedd drwy gynhyrchu llai o leithder.

- Ceisiwch beidio â sychu dillad yn y tŷ.
- Rhowch gaeadau ar sosbenni wrth goginio.
- Wrth lenwi bath, rhowch ddŵr oer ynddo yn gyntaf. Bydd yn lleihau anwedd 90%.
- Cadwch ddrysau'r gegin a'r ystafell ymolchi ar gau wrth goginio neu ymolchi er mwyn atal lleithder rhag symud o amgylch y tŷ.
- Wrth ddefnyddio peiriant sychu dillad, gwnewch yn siŵr bod yr awyr yn dianc i'r tu allan neu fod y peiriant o'r math cyddwyso.
- Osgowch ddefnyddio gwresogyddion nwy oherwydd gallant gynhyrchu tua 8 peint o ddŵr fesul silindr nwy ar gyfartaledd, a gallant fod yn beryglus os nad yw'r ystafell wedi'i hawyru'n ddigonol.

Awyru eich cartref

- Gall awyru helpu i leihau anwedd drwy dynnu awyr llaith o'ch cartref a dod ag awyr mwy sych o'r tu allan.
- Dylech leihau'r anwedd sy'n adeiladu dros nos drwy "groes-awyru" eich cartref. Agorwch ffenestr fach i lawr y grisiau a ffenestr fach i fyny'r grisiau am dua 30 munud. Bydd agor bydd drysau mewnol y tŷ yn galluogi'r awyr mwy sych i dreiddio o amgylch eich cartref.
- Dylech awyru'r gegin wrth goginio, golchi llestri neu olchi â llaw drwy agor ffenestr fach. Defnyddiwch ffan echdynnu. Mae'n rhad ac yn effeithiol iawn.
- Dylech awyru eich ystafell wely drwy adael ffenestr ar agor gyda'r nos, neu agorwch yr holltau awyru.
- Peidiwch â rhwystro unrhyw dyllau awyr.
- Gallwch leihau'r risg o lwydni ar ddillad drwy adael yr awyr i deithio o amgylch y tŷ. Peidiwch byth â gorlenwi cypyddau dillad gan fod hyn yn atal awyr rhag teithio o amgylch.
- Rhowch ddodrefn ar flocliau er mwyn gadael awyr i dreiddio oddi tanynt.
- Caniatewch fwch bach rhwng dodrefn mawr a'r waliau.
- Peidiwch â diffodd switshys ynysyddion ffan.

Arwynebau oer

Mae anwedd yn ffurfio'n haws ar arwynebau oer yn eich cartref. Mewn nifer o achosion, gellir twymo arwynebau drwy wella'r inswleiddio a thrwy atal drafftiau. Bydd hyn hefyd yn helpu eich tŷ cyfan i deimlo'n gynhesach ac yn lleihau biliaub tanwydd.

Pan fydd y tŷ cyfan yn gynhesach, mae ansawdd yn llai tebygol o ffurfio. Inswleiddio'r llofft a'r waliau yw'r ffordd fwyaf effeithiol o inswleiddio.

Tymheredd y cartref

Mae awyr cynnes yn dal mwy o anwedd nag awyr oer sydd yn fwy tebygol o ollwng diferion o anwedd o gwmpas eich cartref. Mae gwresogi un ystafell i dymheredd uchel yn gwneud anwedd yn waeth yn yr ystafelloedd nad ydynt yn cael eu gwresogi. Mae hi'n well felly i wresogi'r cartref cyfan i dymheredd canolog i isel.

Bydd cadw'r gwres yn isel drwy gydol y dydd mewn tywydd oer yn helpu i reoli anwedd. Defnyddiwch y rheolyddion ar y gwresogyddion i dwymo pob ystafell.

Camau i osgoi tyfiant llwydni...

**Cam
1**

Yn gyntaf, dylech drin y llwydni sydd eisoes yn eich cartref, ac yna gallwch ymdrin â'r broblem sylfaenol o anwedd er mwyn atal llwydni rhag dychwelyd.

**Cam
2**

Er mwyn lladd a chael gwared ar lwydni, golchwch neu chwistrellwch waliau a fframiau ffenestri gan ddefnyddio golchiad ffyngladdol e.e. glanhawr llwydni.

**Cam
3**

Ewch ati i sychlanhau dillad â llwydni arnynt a golchi carpedi â siampŵ.

**Cam
4**

Peidiwch â cheisio cael gwared ar lwydni drwy ddefnyddio brws neu hwfer.

**Cam
5**

Ar ôl trin y llwydni, ailaddurnwch gan ddefnyddio paent ffyngladdol o ansawdd da neu bapur wal gwrth-ffyngaidd i helpu i atal llwydni rhag dychwelyd.

Camau i osgoi anwedd...

Mae'n bwysig cymryd y camau cywir i fynd i'r afael ag anwedd. Dyma rai enghreifftiau o bethau syml y dylech eu gwneud ar unwaith...

**Cam
1**

Sychwch ffenestri a silffoedd ffenestri bob bore.

**Cam
3**

Gwasgwch y clwtyn yn sych yn hytrach na'i adael i sychu ar wresogydd.

**Cam
2**

Sychwch arwynebau'r gegin a'r ystafell ymolchi sydd wedi gwlychu.

*better living
solutions*

Mae siarad â ni'n hawdd.

Galwch heibio i'n gweld yn:

Meyler House,
St. Thomas' Green,
Haverfordwest,
Pembrokeshire, SA61 1QP

Cysylltwch â ni ar:

Ffôn → 01437 763688/774703
Ffacs → 01437 763997
Rhadffôn → 0800 854568
E-bost → hello@atebgroup.co.uk